

o) Hogy milyen neveket vett fel Szenczi Molnár és milyeneket nem, ennek az okát nem tudhatjuk. Nyilván a hozzá közel álló keresztnéveket, illetve a számára különösen ismerős, esetleg kedves városok, folyók nevét szerepeltette. Ennek is ellene mond azonban az, hogy pl. se a saját keresztnévét, se a családtagjait nem vette fel a listába, és nincs ott Somorja vagy pl. Fogaras neve sem, ahol pedig Bethlen Gáborral találkozott.

5. Összefoglalva végezetül csupán arra utalok, hogy az 1621. évi kiadású magyar–latin szótár személy- és földrajzi neveinek a vizsgálata tovább erősítette a Szenczi Molnárról eddig kialakított személyi és tudományos képet, és hogy a történeti névtudománynak továbbra is van kutatnivalója Szenczi Molnár életművében.

Szakirodalom

BÜKY 1961 = BÜKY BÉLA: A fővárosi keresztnévadás hatóerői. NytudÉrt. 26. sz. Bp.

KARÁCSONY 1954 = KARÁCSONY SÁNDOR ZSIGMOND: Személyneveink 1500-tól 1600-ig. In: MNy. 50: 379–387.

KÁZMÉR 1993 = KÁZMÉR MIKLÓS: Régi magyar családnevek szótára XIV–XVII. sz. A Magyar Nyelvtudományi Társaság kiadványa. Bp.

LADÓ 1972³ = LADÓ JÁNOS: Magyar utónévkönyv. Akadémiai Kiadó. Bp.

LADÓ–BÍRÓ 1998 = LADÓ JÁNOS–BÍRÓ ÁGNES: Magyar utónévkönyv. Vince Kiadó. Bp.

SZATHMÁRI 1968 = SZATHMÁRI ISTVÁN: Szenczi Molnár Albert. In: Régi nyelvtanaink és egységesülő irodalmi nyelvünk. Akadémiai Kiadó. Bp. 167–231.

SZATHMÁRI 1997 = SZATHMÁRI ISTVÁN: Szenczi Molnár Albert és a nevek. In: MNyTK. 209: 530–535.

SZATHMÁRI ISTVÁN

A személynevek közszoói elemeiről

A helynevek közszoói elemeit a szaktudomány a „földrajzi köznevek” terminussal szokta megnevezni, s ennek meglehetősen gazdag szakirodalma van a magyar névtudományban. Ezek közül csak a legismertebbeket felsorolva is több fontos és értékes tanulmányt említhetünk: HEFTY 1912; MARKÓ 1969, 1978; KISS 1972; FEKETE 1980; BALOGH 1997; BÍRÓ 1997 stb. Ugyanakkor azt tapasztaljuk, hogy a személynevekhez tartozó vagy mellettük gyakran előforduló közszoókról alig írtak, elméleti vagy rendszeralkotási kérdéseikkel még egyáltalában nem foglalkoztak. Ennek egyik oka, hogy ezeknek a köznévi elemeknek nagy részét (megszólító,

pontosító vagy tiszteleti kiegészítők stb.) nem tekinti a szakirodalom a tulajdonnév elemének, másik részét (címek, rangok stb.) pedig ma már idejétmúltnak, a használatból kiveszettnek tartja. Mivel azonban a tudománynak a múlttal éppen úgy kell foglalkoznia, mint a várható változásokkal, szükségesnek tartom a fenti kategóriák rövid áttekintését és rendszerezését ahhoz, hogy későbbi vita során kialakuljon a véleményünk ezeknek a névhez tartozásáról vagy attól való függetlenségéről, s ennek alapján majd a későbbiekben a „hivatalos névhasználat” is esetleg alkalmazkodjék a tudomány által kialakított állásponthoz.

Mielőtt a címben említett közszavak részletesebb elemzésével, osztályozásával foglalkoznánk, tisztáznunk kell néhány **elméleti, elvi** kérdést, főként azt, hogy ezek a nyelvi elemek fölfoghatók-e a tulajdonnevek részeinek. Ha nem, akkor hogyan viszonyulnak hozzájuk? Azonosítói, értelmezői, kiegészítői vagy valamely más kapcsolatban állnak a tulajdonnevekkel? Van-e közöttük grammatikai vagy jelentéstani összefüggés? Ha van, akkor milyen jellegű az?

A személynevek mellett álló közszavakat a nemzetközi szakirodalom összefoglalóan nem tárgyalja. Az egyes nevekben előforduló közszavaknak természetesen gazdag irodalma van (DAUZAT 1928, 1951; VROONEN 1946, 1967; BACH 1952; HAHN 1983; BAUER 1995; BREZA 1995; LANGENDONCK 1995; LÖFFLER 1995; SCHWITALLA 1995. stb.). A magyar névtudományban mindeddig csak Ördög Ferenc tett néhány megjegyzést (ÖRDÖG 1973: 149–51), s az ide sorolható szavakat (*néni, bácsi, elvtárs, úr* stb.) „névkiegészítők” terminussal nevezte meg. Jóllehet igen nagy a száma használatuknak (448 az általa vizsgált anyagban), nem foglalkozik velük, mivel nem tekinti a nevek elemének. Ugyanakkor a ragadványnevek között találkozunk *Gyura mama* (149), *Lajos ángyi, Anda sujszter* (167) stb. kiemelésekkel, amelyek egyértelműen a név részének tartják a közszavakat. (Van azonban erre ellenpélda is: a 168. lapon *Gyura mama, Győző mama* ragadványnevekben a „mama” nem tekinthető a név elemének a szerző szerint. A nemesi előnevekről már többen írtak (KEMPELEN 1907, 1910; MIZSER 1979; BORSA 1981. stb.), de állásfoglalás abban a tekintetben nem született, hogy a „hivatalos” névhez tartozik-e, vagy nem, csupán azt állapították meg, hogy a „családnévhez kapcsolódik”. Rendeletek szabályozták az előnevek megállapítását, birtokhoz való kötődésüket. Írásmódjukra az igazolás alapjául szolgáló irat az irányadó, tehát a hagyomány alapján kezdték kis- vagy nagybetűvel, így annak megállapítása, hogy a név elemének tekintették-e, nagyon nehéz.

Kétségtelenül két különböző dologról van szó. Az egyik az, hogy a nemesi előneveket és egyéb rangokat, címeket a név elemének tekintjük-e, a másik pedig, hogy a névkiegészítőket ide soroljuk-e, vagyis a név részének tekinthetők-e. Mielőtt válaszolnánk e kérdésekre, vizsgáljuk meg, hogy milyen automatikus névváltoztatások történhetnek ma Magyarországon. Amennyiben eddig az édesapja családnévét viselő lány hivatalosan férjhezmegy, fölveheti a férje családnévét, vagyis *Kerekes Katalin* házasságkötése után lehet *Fekete Ferencné, Fekete Ferencné Kerekes Katalin* vagy *Fekete Katalin*. Ha *Kerekes Katalin* vagy *Fekete Ferenc* megszerzi a doktorátust, akkor nevük a személyi igazolványukban (és az aláírásaikban) *Dr. Kerekes Katalin* (kiejtve: *Doktor Kerekes Katalin*), illetve *Dr. Fekete Ferenc* (olvasva: *Doktor Fekete Ferenc*) lesz. Nevük kiegészül, s bár jóllehet az identifi-

káció a kiegészítések nélkül is létrejöhet, teljes névnek az összes névelemet együttesen tekintjük hivatalosnak. Ugyanígy a címek és rangok is hozzátartoztak a névhez (s újabban megint megjelennek, de múltbeli használatuk is fontos a névtan számára). *Gróf Batthány Lajos* nevében tehát a cím névelem. *Báró hatvani Deutsch Sándor* (használta a nevét *báró Hatvany Deutsch* formában is, mintegy kettős családnévként), vagyis a nemesi predikátum is névelemként élt, élhetett, annak ellenére, hogy általában kisbetűvel kezdték. Bárki emlegetheti, írhatja a fenti neveket megváltoztatott névelem-sorrenddel: *Kerekes doktornő*, *Fekete doktor*, *Batthány Lajos gróf*, *Hatvany Ferenc báró* stb., s akkor ugyan (a hagyományoknak és az erre épülő szabályzatnak megfelelően) kisbetűvel kezdődnek a címek, rangok megnevezései, de attól még éppen úgy a névhez tartoznak, annak alkotó elemei, mint amikor előttük álltak. Nem fogadható el az a vélemény, hogy így értelmezői szerepet kapnak, hiszen a következő nevek mellett jól elkülöníthető az értelmezői kiegészítő, s előtte megtalálható a rang és cím is: *Széchenyi gróf*, *a könyvtáralapító*; *Széchenyi gróf*, *a legnagyobb magyar*; *Wesselényi báró*, *az árvízi hajós*; *Hatvany báró*, *a magyar irodalom nagy mecénása* stb. Kétségtelen, hogy lexikonaink a név után álló címeket vesszővel választják el a személynevektől, de ez nem az értelmezőnek járó jelző, hanem arra utal, hogy a név előtt kellene hivatalosan szerepelnie a címnek, rangnak, csak a betűrend megőrzése miatt, a lexikon könnyebb használata végett került a név után, éppen úgy, mint a nem magyar anyanyelvűeknek a keresztnéve, vesszővel különül el a családnévtől.

Némileg nehezebb a helyzet annak bizonyítására, hogy a név után álló kiegészítőket is tulajdonnévnek tekintjük. Egyszerű lenne azt az analógiát alkalmazni, mely szerint ha a *Kerekes doktornő*, *Fekete doktor*, *Hatvany báró* nevekben a közszót elfogadjuk névelemnek, akkor a *Kerekes kisasszony*, *Fekete professzor úr*, *Hatvany báró úr* stb. nevekben is el kell fogadnunk. Amennyiben pedig *Fekete tanár úr*, *Kerekes képviselő asszony* stb. egészükben tulajdonnevek, akkor *Fekete úr*, *Feketéné asszony* stb. is az, s akkor mi az akadálya annak, hogy *Fekete bácsi*, *Fekete néni* stb. is tulajdonnevek legyenek? A logika szerint semmi. Meg kell azonban vizsgálni névtani szempontból is a kérdést. Segíti-e az identifikációt a tulajdonnév után álló közszói elem, vagy nem? Egyértelmű a válasz: természetesen segíti, sokszor csak ezzel együtt jöhet létre az azonosítás. És most vissza kell utalnunk a helynevek közszói elemeire, az úgynevezett földrajzi köznevekre. Egy percre sem volt soha senki előtt sem vitás, hogy a *Szirtos száda*, *Kilső-páskum*, *Bikarét*, *Falu ríttye*, *Kardos-düllő*; *Rákóczi út*, *Rákóczi tér*; *Külleji-ház*, *Vörösmalom* stb. helynevekben a második elemként álló közszó a név része, akár egybeírjuk az előtaggal, akár kötőjelezzük, akár kisbetűvel kezdve különírjuk. Ugyanígy nagyon fontos azonosító szerepük van a személynevek melletti közszavaknak, hiszen a *Szabó bácsi*, *Szabó néni* közötti különbséget csak az utótag hordozza, s éppen olyan funkciója van, mint a *Szabó Márton*, *Szabó Márta* nevek második elemeinek. Ugyanígy a *Bodor bognár*, *Bodor kovács*, *Bodor gépész* és a *Bodor Balázs*, *Bodor Béla*, *Bodor Bertalan* stb. egyaránt identifikálnak, hiszen *Bodor Balázs* helyett mondhatom, írhatom azt, hogy *Bodor bognár* stb., éppen úgy, mint ahogyan *Tisza István* helyett mondhatom: *Tisza gróf*, *Tisza miniszterelnök*, *Tisza gróf úr*, *Tisza miniszterelnök úr*, *Tisza úr*, legfőljebb stilisztikai különbségek lehetnek az

egyes meghatározások (nevek) között, de az a név lényegét nem érinti. Végül is azt állapíthatjuk meg, hogy a személynevek mellett álló közzavak a név részei, elemei, függetlenül attól, hogy hagyományosan hogyan írjuk őket.

Természetesen megszólításokban és említésekben a közzzó önállósulhat is. *Gróf Teleki Pál miniszterelnök úr* helyett mondhatom és írhatom: *Gróf úr* vagy *Miniszterelnök úr*. Régen igen gyakori volt (egyes esetekben ma is az) a megszólításokban a név elhagyása: *Tekintetes úr*, *Nagyságos asszony*, *Eminenciád*, *Főméltóságod*; *Tanácselnök elvtárs*, *Szülészeti dolgozó elvtársnő* [bábaasszony], *Boltvezető kartárs*, *Művezető szaktárs*; *Tanár úr*, *Polgármester úr*, *Képviselő asszony* stb. Ide sorolhatók azok a megszólítások is, amelyek nemcsak levelekben, hanem élő beszédben is általánosak: *Aranyom*, *Kedvesem*, *Öregem*, *Szívem*; *Édes*, *Kislány*, *Öcsi*, *Tündérke* stb. Ezeket a „névhelyettesítőket” a szakirodalom általában csak akkor tekinti tulajdonneveknek, ha gúnyos hangulatú ragadványnevek vagy következetesen csak egyetlen személyre vonatkoznak (ÖRDÖG 1973: 149, 150, 255). Ezzel a fölfogással nehéz vitába szállni, de el kell gondolkozni azon, hogy kiterjeszthető-e a tulajdonnevek határa az alkalmi megszólításokra. Amikor levelet kezd valaki, szabályosan jár el, ha a megszólítás mindegyik szavát nagybetűvel kezdi: *Drága Barátom*, *Tisztelt Uram*, *Gyönyörű Kedvesem*, *Édes Egyetlenem* stb. Amikor az utcán kérdezni szeretnénk valamit egy ismeretlentől, az *Uram*, *Kedves Asszonyom*, *Öcsi* stb. megszólítás névhelyettesítővel történik kétségtelenül, de ez a névhelyettesítő e szituációban (a megkérdezett felé fordulunk, a szemébe nézünk stb.) azonosít, tehát tulajdonnévi funkciójává válik. Közzzóból alkalmi használatú tulajdonnév lesz. Miért ne lehetne ugyanaz a közzzó család- vagy keresztnév mellett ugyanilyen közzzói eleme a személynévnek? Mint ahogyan azzá válnak a helynevekben a közzzói elemek.

Ha ezután **formai szempontokból** vizsgáljuk ezeket a közzzavakat, akkor megkülönböztethetünk a személynév előtt és személynév után állókat. Emögött az egyszerű alaki fölosztás mögött igen lényeges jelentéstani, de talán fogalmazhatunk úgy is, hogy lélektani, pszichológiai szempont is rejlik. A nevek előtt álló közzzavak a címeket, rangokat, megkülönböztető elemeket foglalják főként magukban, míg a személyneveket követők elsősorban tiszteletadók, foglalkozást jelölők, de lehetnek megkülönböztetők is. Az első csoportba tartozik a *herceg*, *gróf*, *báró*; *lovag*, *vitéz*; *magiszter*, *doktor*; *ifjabb*, *idősb*, *öreg* stb., a második csoportba pedig az *úr*, *asszony*, *kisasszony*; *bácsi*, *néni*; *mester*, *professzor*, *tanár* stb., s végletekig vive: valamennyi foglalkozást jelentő szó: *bognár*, *kovács*, *lakatos*, *szabó*, *csizmadia*, *molnár*, *síráso* stb. A formai fölosztás legnagyobb nehézsége abban rejlik, hogy ugyanaz a közzzó állhat a személynév előtt és után is: *báró*, *doktor* stb., s néha még meg is változik a névtudomány véleménye a névhez való tartozást illetően, ha a névhez viszonyított helye megcserélődik a közzzónak: a *Sarkadi síráso* esetében különálló közzzónak tekintjük a foglalkozást, míg a *Síráso Sarkadi* együttesben ugyanazt a közzzót már ragadványnévnek fogjuk föl, jóllehet még ugyanazt a jelentést (foglalkozást) hordozza, mint előzőleg. Hasonló a szerepe a *doktor* szónak is. A név előtt állva hivatalosan a név eleme, de helyesírása így ellentmondásos: csak önállóan használva vagy mondat elején kezdődik nagybetűvel, akár rövidítés, akár kiírt szóalak. *Dr. Sarkadi Sán-*

dor, ha így kezdünk egy szöveget, de ha folytatjuk, akkor már *dr. Sarkadi Sándor*, ha pedig követi a nevet, akkor nem a név eleme, kisbetűvel írandó: *Sarkadi doktor*, vagy *Sarkadi Sándor doktor*. Ha azonban *Sebesi Sára* feleségül megy *Sarkadi doktor*hoz, nem írhatja és mondhatja a nevét *Sarkadi Sándorné doktor*-nak, mert az azt jelentené, hogy a doktorátusi cím őt illeti, nem a férjét. Tehát ebben az esetben csak *dr. Sarkadi Sándorné* lehetne. Amennyiben azonban *dr. Takaró Teréz* férjhez megy *Tóbiás Tibor*hoz, aki nem visel doktori címet, a *Tóbiás Tiborné dr.* azt jelenti, hogy a hölgy szerezte meg a doktorátust, s nem a férje jogcímén használja azt. Tehát ha *Sebesi Sára*, *dr. Sarkadi Sándorné* doktorátust szerez, akkor vagy *dr. Sebesi Sára* lesz, vagy pedig *dr. Sarkadi Sándorné dr.*-ként írhatná a nevét? A logikus eljárás ez. Más közszavaknak a jelentése akkor változik meg, ha megcseréli a névhez viszonyított helyét. A *vitész Vörösvári* esetében egyértelműen a közelmúltban visszaállított cím a közszó, míg a *Vörösvári vitész* szerkezetben a közszoói elem minősítést is magában rejtő foglalkozást jelent ('olyan katona, aki kiválóan karcolt, küzdött'). Mivel azonban vannak olyan nevekhez kapcsolódó közszavak, amelyeknek a helye a mai köznyelvi használatban nem változtatható meg, a formai (elhelyezési) osztályozás sem egészen hiábavaló. (Meg kell azonban jegyeznünk, hogy a népnyelvi használat sokszor eltér a köznyelvitől!) Ennek alapján tehát a következő csoportokat különböztetjük meg.

1. **Név előtt használható közszavak:** *ifjú, idős* stb.
2. **Név után használható közszavak:** *mester, asszony* stb.
3. **Név előtt és név után azonos jelentésű közszavak:** *herceg, gróf, báró, doktor* (férfinevek esetében) stb.
4. **Név előtt és név után megváltozó jelentésű közszavak:** *lovag, vitész, doktor* (-né képzős asszonynevek esetében) stb.
5. **Név előtt és név után megváltozó funkciójú (kategorizálású) közszavak:** *boltos, hentes* stb. (Általában foglalkozást jelentő szavak.)

Mindezek mellett még azt is figyelembe kell vennünk a formai osztályozáskor, hogy a nevek mellett álló (és mindenképpen hozzájuk tartozó) közszavak önálló szerkezetükben is különféle lehetnek. Ez a csoportosítás nem befolyásolja a névhez való szerkezeti viszonyt, de mindenképp érdemes vele foglalkozni, ha a névvel való egység szempontjából vizsgáljuk magukat a közszavakat.

1. **Egyszerűek, abszolút tőalakúak:** *úr, vitész* stb.
2. **Egyszerűek, toldalékolt formájúak:** *ifjabb, tiszteletes* stb.
3. **Összetételek:** *kisasszony, szépreményű* stb.
4. **Két szóból állók:** *professzor úr, nagyságos asszony* stb.
5. **Több szóból állók:** *nagytiszteletű prédikátor úr, nagyságos és méltóságos fejedelem* stb.

Természetesen meg lehetne nézni azt a fölosztási lehetőséget is, amely a szavak etimológiáján alapul, s így megkülönböztethetnénk ősi, finnugor eredetű, jövevény és belső keletkezésű közszoói személynév-kiegészítőket, de ez egyrészt nem adna olyan eredményt, amely névtani szempontból jelentős kategorizáló szempont lehetne, másrészt körültekintő és időigényes történeti anyaggyűjtést igényel, amihez a jövőben fiatal névtanos nemzedékétől várhatunk előtanulmányokat.

A legfontosabb fölosztási rendszer a **funkcionális szemlélet** alapján kialakított lenne. Ehhez azonban össze kellene gyűjteni a régen használt és ma forgalomban levő névszerkezetek mindahányát, mivel anélkül csak áttekintő képet kaphatunk a személynevek lehetséges közszoói elemeiről. Kiváló szemináriumi vagy szakdolgozati témák lehetnének ezeknek a régebbi és mai névkiegészítő elemeknek az összegyűjtései, s remélem, hogy a jövőben kisebb publikációk is születnek ebből a témakörből, amelyeknek a megjelenése után az alábbi összeállítás még nagy mértékben módosulhat, bővíthet, s most inkább csak a vázlat igényével készült.

1. Valamely **intézményhez tartozást** kifejező közszoói névelemek: *lovag, vitéz* stb.
2. **Rangot, méltóságot** jelentők: *hercegnő, grófkisasszony, báró, gróf, eminencia* stb.
3. **Tudományos fokozatot** jelentők: *magiszter, doktor* stb.
4. **Foglalkozásra utalók**: *tisztelendő, nővér, főúr, fráter; professzor, tanár, tanító; főnök, osztályvezető, pallér; asztalos, kovács, suszter, takács, varga* (minden foglalkozásnév) stb.
5. **Megbecsülést** kifejező udvariassági formák: *tekintetes, nagyságos, méltóságos; kedves, drága; asszony, kiasasszony, úr* stb.
6. **Megkülönböztető** jellegű **előnevek**: *felsőrédei és alsórédei, agyagási, érkeserűi és bélmegyeri* stb.

Mindezek a közszoói elemek kombinálódhatnak, egy-egy név mellett (előtt és után) szinte tömegesen megjelenhetnek, összetételeket alkothatnak, mint ahogyan az alábbi névegyüttesben is tapasztalhatjuk: *Doktor Mező András tanszékvezető professzor úr*, akinek tiszteletére sok szeretettel készítettem ezt a kis eszmefuttatást.

Irodalom

BACH 1952 = ADOLF BACH, *Deutsche Namenkunde*. Heidelberg, 1952.

BALOGH 1997 = BALOGH LAJOS, A földrajzi köznevekről. In: Írások Kiss Lajos 75. születésnapjára. Szerk. KISS GÁBOR és ZAICZ GÁBOR. MTA Nyelvtud. Intézet kiadása, Bp. 36–9.

BAUER 1995 = GERHARD BAUER, *Namenforschung im Verhältnis zu anderen Forschungsdisziplinen*. In: *Namenforschung... I*, 8–23.

BÍRÓ 1997 = BÍRÓ FERENC, Helynévalkötő vízrajzi köznevek a Körösök vidékén. = MNy. XXXIV, 93–114.

BORSA 1981 = BORSA IVÁN, A nemesi előnév. = *NévtÉrt.* 5. sz. 42–4.

BREZA 1995 = EDWARD BREZA, *Slavische Adelsnamen*. In: *Namenforschung... II*, 1294–6.

DAUZAT 1928 = ALBERT DAUZAT, *Les Noms de Personnes. Origine et évolution*. Delagrave, Paris

DAUZAT 1951 = ALBERT DAUZAT, *Dictionnaire étimologique des Noms de famille et Prénoms de France*. Hachette, Paris

FEKETE 1980 = FEKETE PÉTER, A vízrajzi nevek változása Tiszaszőlősen a XVIII–XIX. századi adatok tanúsága alapján. (*A tó, ér, fenék, fertő, fok, lapos alapelemű nevek*). =MNy. XXIII, 35–57.

HAHN 1983 = WALTHER VON HAHN, Fachkommunikation. Berlin – New York.

HEFTY 1912 = HEFTY GYULA, A térszíni formák nevei a magyar népnyelvben. Bp. Klny. a Nyr. 1911. évfolyamából

KEMPELEN 1910 = KEMPELEN BÉLA, A nemesség. (Genealógiai és heraldikai kézikönyv.) Bp.

KEMPELEN 1907 = KEMPELEN BÉLA, Magyar nemesi almanach. Az 1867–1909-ben magyar nemességre, bárói, grófi, hercegi méltóságra emelt családok. Bp.

KISS 1972 = KISS LAJOS, A földrajzi köznevek és a földrajzi nevek. =Nyr. 96: 250–1.

LANGENDONCK 1995 = WILLY VAN LANGENDONCK, Name Systems and Name Strata. In: *Namenforschung...* I, 485–9.

LÖFFLER 1995 = HEINRICH LÖFFLER, Namen von Freien und Unfreien. In: *Namenforschung...* II, 1296–1300.

MARKÓ 1969 = MARKÓ IMRE LEHEL, Földrajzi köznevek és földrajzi tulajdonnevek. In: *Névtudományi előadások. A II. Magyar Névtudományi Konferencia előadásai.* Szerk. KÁZMÉR MIKLÓS és VÉGH JÓZSEF. NytudÉrt. 70. sz. Bp.

MARKÓ 1978 = MARKÓ IMRE LEHEL, A földrajzi köznevek értelmezése. In: *A földrajzi nevek gyűjtésének, ellenőrzésének és közzétételének kézikönyve.* Szerk. VÉGH JÓZSEF. Bp.

MIZSER 1979 = MIZSER LAJOS, A predikátum. =NévtÉrt. 2. sz. 16–8.

Namenforschung = *Namenforschung* – *Name Studies* – *Les noms propres*. Ein internationales Handbuch zur Onomastic – An International Handbook of Onomastics – Manuel international d’onomastique. Herausgegeben – Edited by – Edité par: ERNST EICHLER – GEROLD HILTY – HEINRICH LÖFFLER – HUGO STEGER – LADISLAV ZGUSTA. I – II/2. Walter de Gruyter. Berlin – New York, 1995.

ÖRDÖG 1973 = ÖRDÖG FERENC, Személynévvizsgálatok Göcsej és Hetés területén. Akadémiai K. Bp.

SCHWITALLA 1995 = JOHANNES SCHWITALLA, Namen in Gesprächen. In: *Namenforschung...* I, 498–504.

VROONEN 1946 = EUGÈNE VROONEN, Les noms des personnes en Orient. Le Caire.

VROONEN 1967 = EUGÈNE VROONEN, Les noms des personnes dans le Monde. Anthroponymie universelle comparée. Éd. De la Librairie Encyclopedique. Bruxelles.

HAJDÚ MIHÁLY